

PREGOVOR

Razvoj preduzetništva u Srbiji poslednjih godina rezultat je stvaranja povoljnijeg institucionalnog ambijenta za njegov razmah s jedne strane ali i otežanih uslova privređivanja u društvenom sektoru, što je veliki broj formalno zaposlenih i onih koji čekaju na posao motivisalo za otvaranje samostalnog biznisa.

Ipak, razvoj preduzetništva nedovoljan je sa stanovišta potrebe za izmenom privredne strukture i sa stanovišta potrebe za preuzimanjem viška zaposlenih iz društvenog i državnog sektora i otvaranja radnih mesta za novo zapošljavanje.

Analize strukture privatnih malih i srednjih firmi (radnji i preduzeća) ukazuju na njihovu pretežnu usmerenost na oblasti sa brzim obrtom kapitala, manjim rizikom, malim brojem angažovanih radnika i relativno malim obimom angažovanog kapitala (trgovina, neproizvodne usluge).

Iako su sa aspekta strukture najpoželjniji preduzetnici čija je delatnost proizvodnja, jer povećavaju društveni proizvod i uposlenost u znatno većem obimu od gore navedenih, ozbiljnijeg povećanja broja ove vrste preduzetnika još uvek nema iz više razloga:

- * Neodlučnost u izboru ideje
- * Sumnja u sopstvenu sposobnost
- * Nedostatak sopstvenih finansijskih sredstava, jer ova vrsta biznisa zahteva značajna ulaganja u prostor, opremu, osvajanje tržišta
- * Nedostatak kvalitetnih izvora finansiranja (visoke kamate poslovnih banaka)

Cilj ovog priručnika je upravo da pomogne onima koji žele da započnu sopstveni mali biznis (proizvodnju ili uslužnu delatnost), da nauče kako da samostalno i pouzdano provere svoje ideje i da se osposobe za komunikaciju sa bankama, fondovima i potencijalnim saulagačima u cilju pribavljanja finansijskih sredstava za realizaciju izabranog biznisa.

Priručnik je koristan i za one preduzetnike koji već imaju svoj biznis i žele da razviju nove proizvodne programe ili usluge. Naime, evidentno je da mnogi od njih započinju razvoj prema izabranoj ideji, a tek onda kroz rad vrše proveru njene efikasnosti. Ovo često ima za posledicu promašaj, a neretko dolazi i do propadanja ovih firmi.

Priručnik se sastoji iz četiri dela. U prvom su ukratko izloženi osnovni pojmovi o biznis planu, u drugom je dat primer jednog biznis plana, u trećem primer zahteva za kredit kod poslovne banke, a u četvrtom su priložene radne sveske koje omogućuju potencijalnim i aktuelnim preduzetnicima da lakše strukturiraju svoj biznis plan, a nakon toga doteraju po ugledu na izloženi primer.

Finansijski proračuni i analize u radnim sveskama svedeni su na minimum koji ipak obezbeđuje solidan uvid u postojeće finansijsko stanje investitora i finansijske efekte biznis plana.

Priručnik je oslobođen suvišnih fraza i termina koji karakterišu ovu oblast, pisan je jednostavno i pojmovno prilagođen prosečnim znanjima naših potencijalnih i aktuelnih preduzetnika.

Novi Sad, oktobar, 2002. godine

Autor